

SESSION ORDINAIRE 2020-2021

23 OCTOBRE 2020

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**modifiant la Nouvelle loi communale
en vue d'assurer en cas de force majeure la
tenue de réunions à distance
du conseil communal des commissions et des
conseils consultatifs**

RAPPORT

fait au nom de la commission
des Affaires intérieures

par M. Jamal IKAZBAN (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : MM. Marc-Jean Ghysse, Jamal Ikazban, Ahmed Mouhssin, Hicham Talhi, Vincent De Wolf, Mme Dominique Dufourny, MM. Christophe Magdalijs, Francis Dagrín, Mme Leila Lahssaini, M. Guy Vanhengel.

Membres suppléants : MM. Emmanuel De Bock, Christophe De Beukelaer, Fouad Ahidar, Mme Cielte Van Achter.

Autre membre : M. Ridouane Chahid.

Voir :

Document du Parlement :

A-241/1 – 2020/2021 : Proposition d'ordonnance.

GEWONE ZITTING 2020-2021

23 OKTOBER 2020

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**houdende wijziging van de Nieuwe
Gemeentewet om in geval van overmacht het
houden van vergaderingen op afstand van de
gemeenteraad, de commissies en de
adviesraden te garanderen**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Binnenlandse Zaken

door de heer Jamal IKAZBAN (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden : De heren Marc-Jean Ghysse, Jamal Ikazban, Ahmed Mouhssin, Hicham Talhi, Vincent De Wolf, mevrouw Dominique Dufourny, de heren Christophe Magdalijs, Francis Dagrín, mevrouw Leila Lahssaini, de heer Guy Vanhengel.

Plaatsvervangers : De heren M. Emmanuel De Bock, Christophe De Beukelaer, Fouad Ahidar, mevrouw Cielte Van Achter.

Ander lid : De heer Ridouane Chahid.

Zie :

Stuk van het Parlement:

A-241/1 – 2020/2021: Voorstel van ordonnantie.

I. Exposé introductif de M. Emmanuel De Bock, auteur principal de la proposition d'ordonnance

M. Emmanuel De Bock présente la proposition d'ordonnance dont l'objectif vise à modifier la Nouvelle loi communale en vue d'assurer la tenue de réunions à distance du conseil communal, des commissions et des conseils consultatifs et ce, dans un contexte de risque de cas de force majeure, telle que la crise sanitaire du Covid-19.

Il passe rapidement en revue les différents articles de la proposition et explique que :

l'article 1er n'appelle pas de commentaire ;

l'article 2 vise à introduire la possibilité de réunir les conseils communaux de manière virtuelle, par téléconférence ou vidéoconférence, lorsqu'il n'est pas possible de les réunir physiquement et pour peu que chacun de ses membres puisse y avoir accès. L'article autorise les conseils communaux, sur la base d'une décision du bourgmestre, à tenir leurs réunions de manière virtuelle lorsqu'une force majeure l'impose. Dans une telle hypothèse de force majeure, les réunions peuvent également être mixtes, c'est-à-dire en présentiel pour une partie des conseillers et en virtuel pour les autres.

Le bourgmestre, autorité responsable en cas d'atteinte à l'ordre public, dispose du pouvoir de décider de tenir la réunion du conseil communal de manière virtuelle pour cause de force majeure. La force majeure est définie comme un événement soudain, imprévisible et inévitable (par exemple, une pandémie).

L'article adapte les modalités de convocation des membres du conseil communal à la tenue virtuelle de la réunion, en prévoyant que la convocation est dans ce cas exclusivement électronique.

Cet article vise en outre à assurer une publicité des débats pour ce qui concerne les réunions publiques du conseil communal tenues de manière virtuelle. Il lui revient, en effet, que certaines conseils communaux n'ont pas pu être diffusés et il lui paraît nécessaire d'insister sur cet aspect-là : ces réunions virtuelles doivent, bien entendu, être diffusées de manière virtuelle ;

l'article 3 vise à assurer la transmission des procès-verbaux des collègues par voie électronique, car des problèmes se posent dans la pratique et empêchent des conseillers communaux, tant de l'opposition que de la majorité, d'exercer de manière effective leur mission de contrôle politique sur les collègues. Jusqu'à présent, la Nouvelle loi communale permettait l'envoi de l'ensemble des points qui sont soumis à l'approbation du collège, mais pas l'envoi des procès-verbaux. Or, lorsque des points sont soumis ensuite au Conseil communal, il peut être utile d'avoir accès aux antécédents tels que consignés dans le procès-verbal du collège. Il s'agit donc de prévoir une telle obligation.

I. Inleidende uiteenzetting van de heer Emmanuel De Bock, hoofdindieners van het voorstel van ordonnantie

De heer Emmanuel De Bock stelt het voorstel van ordonnantie voor dat ertoe strekt de Nieuwe Gemeentewet te wijzigen om het houden van vergaderingen op afstand van de gemeenteraad, de commissies en de adviesraden te garanderen, en dit in een context van gevaar van overmacht, zoals de COVID-19-gezondheids crisis.

Hij geeft een kort overzicht van de verschillende artikelen van het voorstel en legt het volgende uit:

Artikel 1 behoeft geen bijzondere commentaar;

Artikel 2 voorziet in de mogelijkheid om de gemeenteraden virtueel samen te brengen, via teleconferentie of videoconferentie, wanneer het niet mogelijk is om ze fysiek samen te brengen en op voorwaarde dat elk van zijn leden er toegang toe heeft. Het artikel machtigt de gemeenteraden om, op basis van een beslissing van de burgemeester, virtueel te vergaderen wanneer overmacht dit vereist. In een dergelijk geval van overmacht kunnen de vergaderingen ook gemengd zijn, dat wil zeggen in levende lijve voor sommige raadsleden en virtueel voor de anderen.

De burgemeester, de verantwoordelijke instantie bij een verstoring van de openbare orde, heeft de bevoegdheid om te beslissen om de vergadering van de gemeenteraad virtueel te houden wegens overmacht. Onder overmacht wordt verstaan een plotse, onvoorzienbare en onvermijdelijke gebeurtenis (bijvoorbeeld een pandemie).

Het artikel past de wijze waarop de leden van de gemeenteraad worden bijeengeroepen aan aan het virtueel houden van de vergadering, door te bepalen dat de oproeping in dit geval uitsluitend elektronisch is.

Dit artikel beoogt tevens de openbaarheid van debatten te waarborgen voor wat betreft de openbare vergaderingen van de gemeenteraad die virtueel worden gehouden. Hij verneemt immers dat bepaalde gemeenteraden niet konden worden uitgezonden en het lijkt hem noodzakelijk om hierop aan te dringen: deze virtuele vergaderingen moeten natuurlijk virtueel worden uitgezonden;

Artikel 3 beoogt de toezending van de notulen van de colleges langs elektronische weg te verzekeren, aangezien er in de praktijk problemen ontstaan en de gemeenteraadsleden, zowel van de oppositie als van de meerderheid, hun taak van politieke controle op de colleges niet effectief kunnen uitoefenen. Tot nu toe maakte de Nieuwe Gemeentewet de verzending van alle punten die aan het college ter goedkeuring werden voorgelegd mogelijk, maar niet de verzending van de notulen. Wanneer punten vervolgens aan de gemeenteraad worden voorgelegd, kan het echter nuttig zijn om toegang te hebben tot de antecedenten zoals die in de notulen van het college zijn vastgelegd. Daarom moet in een dergelijke verplichting

Cet article vise également à organiser, en cas de réunion virtuelle, la convocation par voie électronique des séances du conseil ainsi que la transmission des points inscrits à l'ordre du jour ;

L'article 4 prévoit les modalités de vote en cas de réunion tenue de manière virtuelle. L'article précise les modalités minimales applicables en cas de vote secret, lorsque les réunions du conseil communal se tiennent de manière virtuelle ;

L'article 5 vise la possibilité de tenir des réunions virtuelles pour les commissions créées sur la base de l'article 120 de la Nouvelle loi communale, conformément aux principes retenus pour la tenue virtuelle des réunions du conseil communal ;

L'article 6 vise la possibilité de tenir des réunions virtuelles pour les conseils consultatifs créés sur la base de l'article 120bis de la Nouvelle loi communale, conformément aux principes retenus pour la tenue virtuelle des réunions du conseil communal ;

enfin, l'article 7 n'appelle pas de commentaire.

II. Discussion générale

M. Ahmed Mouhssin annonce que son groupe soutiendra la proposition d'ordonnance. Il souhaite néanmoins s'exprimer sur la transmission des procès verbaux des collèges communaux. Le fait que le principe de la transmission de ces documents soit inscrit dans le texte est une bonne chose. Il serait bon que cela le soit de façon permanente et que les conseillers communaux pourront avoir accès à ces documents à tout moment, par l'intermédiaire du secrétariat.

Mme Cieltje Van Achter indique qu'elle soutiendra le présent texte parce qu'il est important de permettre aux conseils communaux de se réunir virtuellement. Elle regrette toutefois que le texte doive à présent être discuté en urgence. On aurait dû se montrer plus proactif et anticiper la nécessité d'une telle disposition.

Elle demande également comment on assurera la traduction simultanée des réunions des conseils communaux si elles se tiennent à distance. Elle suggère qu'une partie des moyens destinés à la promotion du multilinguisme soit utilisée afin d'encourager les mandataires à suivre des cours pour apprendre la deuxième langue. Elle demande également si seuls les bourgmestres auront le pouvoir de décider de se réunir à distance. Enfin, elle demande dans quelle mesure les réunions tenues à distance jusqu'à présent sont parfaitement légales.

Mme Leila Lahssaini indique elle aussi regretter avoir reçu le texte de la proposition d'ordonnance tardivement. En

worden voorzien.

Dit artikel heeft ook tot doel om, in het geval van een virtuele vergadering, de elektronische bijeenroeping van de vergaderingen van de gemeenteraad en de toezending van de agendapunten te organiseren;

Artikel 4 voorziet in de stemprocedures in geval van een virtuele bijeenkomst. Het artikel specificeert de minimale procedures die van toepassing zijn in geval van geheime stemming, wanneer de vergaderingen van de gemeenteraad virtueel worden gehouden;

Artikel 5 beoogt de mogelijkheid om virtuele vergaderingen te houden voor de commissies die zijn opgericht op basis van artikel 120 van de Nieuwe Gemeentewet, in overeenstemming met de principes aangenomen voor het houden van virtuele vergaderingen van de gemeenteraad;

Artikel 6 beoogt de mogelijkheid om virtuele vergaderingen te houden voor de adviesraden die zijn opgericht op basis van artikel 120bis van de Nieuwe Gemeentewet, in overeenstemming met de principes aangenomen voor het houden van virtuele vergaderingen van de gemeenteraad;

Artikel 7 ten slotte behoeft geen commentaar.

II. Algemene bespreking

De heer Ahmed Mouhssin kondigt aan dat zijn fractie het voorstel van ordonnantie zal steunen. Hij wenst zich echter uit te spreken over de toezending van de notulen van de gemeentecolleges. Het is een goede zaak dat het principe van de toezending van deze documenten in de tekst wordt vastgelegd. Het zou goed zijn als dit op permanente basis zou gebeuren en als de gemeenteraadsleden te allen tijde toegang zouden hebben tot deze documenten via het secretariaat.

Mevrouw Cieltje Van Achter geeft aan dat ze de voorliggende tekst zal steunen, gelet op het feit dat het belangrijk is dat de mogelijkheid voor de gemeenteraden om elektronisch te vergaderen wordt voorzien. Ze betreurt evenwel dat de tekst nu bij hoogdringendheid dient te worden besproken. Men had proactiever moeten nadenken en de noodzaak aan een dergelijk bepaling moeten anticiperen.

Voorts stelt zij de vraag hoe zal worden voorzien in een simultaan vertaling van de vergaderingen van de gemeenteraden wanneer deze op afstand zouden plaatsvinden. Zij suggereert dat een deel van de middelen voorzien voor de promotie van meertaligheid zou worden aangewend om de mandatarissen aan te moedigen lessen te volgen om de tweede taal te leren. Zij vraagt ook nog of de beslissingsmacht om op afstand te vergaderen enkel bij de burgemeesters zal liggen. Tot slot vraagt zij in hoeverre de vergaderingen die tot nu op afstand werden gehouden volledig rechtsgeldig zijn.

Mevrouw Leila Lahssaini betreurt het ook dat zij de tekst van het voorstel van ordonnantie zo laat heeft ontvangen.

autre elle constate que le texte ne prévoit pas de procédure pour les interpellations citoyennes. Lors de la première vague de Covid-19 il n'a pas été possible, en tout cas dans certaines communes, de recourir à cette procédure. Il serait dès lors bon d'amender le texte afin de garantir cette possibilité.

L'article 3 de la proposition stipule que l'envoi des convocations et de l'ensemble des documents concernant les points mis à l'ordre du jour se fera exclusivement par la voie électronique. Toutefois les problèmes électroniques étant nombreux, il y aurait lieu de continuer à envoyer, au moins les convocations, en version papier.

Enfin, elle soulève la question de l'interprétation de la force majeure. Elle indique estimer qu'il est important que toutes les mesures possibles soient prises afin de permettre le plus possible de tenir les réunions des conseils communaux en présentiel.

M. Ahmed Mouhssin fait part du fait que son parti est également attentif au sort des interpellations citoyennes. Mais aujourd'hui il y a urgence et il manque certainement encore le recul nécessaire pour pouvoir intégrer ce type d'éléments. Il faudra néanmoins, dans un avenir proche, évaluer l'application des mesures mises en place et, alors, éventuellement améliorer les textes concernés. Il indique encore ne pas être favorable au maintien de l'obligation de transmettre certains documents en version papier. En effet, il n'est pas possible de garantir que les personnes nécessaires à cela pourront être présentes afin d'assurer ce service.

M. Ridouane Chahid rappelle que dans certaines communes la transmission des documents se fait déjà de façon électronique, tout en assurant un soutien aux personnes souhaitant disposer de documents papier. Concernant les interpellations citoyennes, si un nombre d'interpellations ont dû être reportées en début de crise du Covid-19, la majorité d'entre elles ont, dans un second temps, bien pu se tenir par vidéoconférence.

M. Guy Vanhengel indique qu'un certain nombre de communes ne prévoient pas de traduction simultanée. Il s'agit en général d'un choix délibéré qui incite les mandataires concernés à faire des efforts pour améliorer leur compréhension de la deuxième langue nationale.

M. Emmanuel De Bock attire l'attention de Mme Van Achter sur le fait qu'il y a à la fois urgence et absence d'urgence. Il s'explique en rappelant que le gouvernement a déjà adopté une circulaire qui sécurise le dispositif actuel. Néanmoins, il paraît utile de l'intégrer directement dans la Nouvelle loi communale afin d'éviter toute contestation, par exemple en matière de marchés publics : il est dès lors plus sûr d'entériner le principe dans le cadre de la législation. Certes, le texte – comme la législation l'autorise dans ces cas-ci – est déposé le matin pour examen par la Commission le jour même, mais il démontre l'utilité et la réactivité du travail parlementaire, parfois contestées.

Bovendien stelt zij vast dat de tekst niet voorziet in een procedure voor de interpellaties van burgers. Tijdens de eerste golf van COVID-19 was het, althans in sommige gemeenten, niet mogelijk om van deze procedure gebruik te maken. Het zou daarom goed zijn om de tekst te wijzigen om deze mogelijkheid te garanderen.

In artikel 3 van het voorstel wordt bepaald dat de bijeenroepingen en alle documenten met betrekking tot de agendapunten uitsluitend langs elektronische weg worden verzonden. Aangezien er echter veel elektronische problemen zijn, zou het gepast zijn om ten minste de bijeenroepingen op papier te blijven versturen.

Ten slotte stelt zij de interpretatie van de overmacht aan de orde. Zij vindt het belangrijk dat alle mogelijke maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de vergaderingen van de gemeenteraden zoveel mogelijk in levende lijve worden gehouden.

De heer Ahmed Mouhssin zegt dat zijn partij eveneens aandacht heeft voor het lot van de interpellaties van burgers. Maar vandaag de dag is er sprake van urgentie en is er zeker nog een gebrek aan de nodige afstand om dit soort elementen te kunnen opnemen. Niettemin zal het in de nabije toekomst nodig zijn de toepassing van de ingevoerde maatregelen te evalueren en, indien nodig, de betrokken teksten te verbeteren. Voorts zegt hij geen voorstander te zijn van het handhaven van de verplichting om bepaalde documenten op papier toe te sturen. Het is immers niet mogelijk om te garanderen dat de personen die nodig zijn om deze dienst te verlenen aanwezig zullen zijn.

De heer Ridouane Chahid herinnert eraan dat de verzending van documenten in sommige gemeenten al elektronisch gebeurt, terwijl er een ondersteuning is voor de personen die papieren documenten wensen. Wat de interpellaties van burgers betreft: hoewel een aantal interpellaties aan het begin van de COVID-19-crisis moest worden uitgesteld, werd het merendeel daarvan vervolgens via videoconferentie gehouden.

De heer Guy Vanhengel geeft aan dat in een aantal gemeenten niet wordt voorzien in een simultaan vertalingen. Dat is meestal een bewuste keuze die de betrokken mandatarissen aanspoort inspanningen te doen om hun begrip van de tweede landstaal te verbeteren.

De heer Emmanuel De Bock vestigt de aandacht van mevrouw Van Achter op het feit dat er tegelijkertijd urgentie en geen urgentie is. Hij legt uit dat de regering al een omzendbrief heeft aangenomen om de huidige regeling veilig te stellen. Desalniettemin lijkt het nuttig om het direct in de Nieuwe Gemeentewet op te nemen om betwistingen te voorkomen, bijvoorbeeld met betrekking tot overheidsopdrachten: het is dus veiliger om het principe te bekrachtigen in de wetgeving. De tekst wordt weliswaar - zoals de wetgeving in deze gevallen toestaat - 's ochtends ter overweging aan de Commissie voorgelegd op de dag zelf, maar hij toont het nut en het reactievermogen van het parlementaire werk aan, dat soms wordt betwist.

Par ailleurs, il souhaite apporter deux corrections au commentaire des articles de la proposition d'ordonnance. Ainsi, il demande la suppression du dernier paragraphe de l'article 2, qui est redondant par rapport à ce qui précède. Par ailleurs, il convient de préciser au premier paragraphe que le bourgmestre est également responsable de la salubrité publique.

Il remercie l'ensemble de ses collègues qui ont pris part à ce débat pour permettre la bonne compréhension de ce texte. Les échanges menés dans ce cadre seront consignés et pourront dès lors être pris en considération par la tutelle en cas de mauvaise interprétation du texte.

En ce qui concerne la traduction simultanée des conseils communaux, il rappelle que celle-ci n'est pas organisée d'office. Elle existe certes dans des communes telles la Ville de Bruxelles, mais bon nombre de communes n'ont pas les moyens de l'organiser. Ceci pourrait faire l'objet d'un débat ultérieur, mais ne fait pas l'objet de la présente ordonnance. Il indique qu'il est loisible à chacun de déposer une proposition d'ordonnance en ce sens et qu'une telle proposition pourrait certainement rencontrer l'adhésion de certains membres de l'assemblée.

Quant à la prise de décision de l'organisation d'une réunion virtuelle, il insiste sur le fait qu'il s'agit d'une compétence du bourgmestre à qui revient la décision de convoquer le conseil communal et en sa qualité de responsable de l'atteinte à l'ordre public et à la salubrité publique qui pourrait se poser.

Au niveau des problèmes concrets qui se posent dans la pratique et qui lui ont été rapportés, il lui semble que l'absence de publicité des débats est réellement problématique. Il suppose qu'il n'y aura pas de recours, mais le risque ne peut être exclu. De même, la tenue de conseils communaux en présentiel ou partiellement en présentiel avec une limitation du public lui paraît également problématique en regard de la publicité des débats imposée par la Nouvelle loi communale. Il appartient aux cours et tribunaux d'apprécier la qualité de pandémie, d'urgence et de force majeure qui aura empêché de tenir les réunions en présentiel pour justifier l'absence de public et une présence virtuelle dans ces débats.

En réponse à Mme Lahssaini, il reconnaît que le délai de transmission de la proposition d'ordonnance est fort court, mais le texte n'était prêt dans sa version française qu'hier soir et il a encore fallu en assurer la traduction avant de pouvoir le transmettre au parlement ce matin. Vu la brièveté du texte – qui ne comporte qu'une page, il ne lui paraît pas insurmontable d'analyser celui-ci dans les délais impartis, d'autant plus que, si le vote a lieu en commission aujourd'hui, il ne sera inscrit à l'ordre du jour de la séance plénière que demain, en sorte qu'il est encore loisible aux députés de déposer des propositions d'amendements. Dans la mesure où le système institutionnel bruxellois ne permet une réunion que tous les 15 jours, il lui paraît excessif de reporter la discussion à la séance plénière suivante, et ce

Verder wilde hij twee correcties aanbrengen in het commentaar bij de artikelen van het voorstel van ordonnantie. Zo verzoekt hij de laatste paragraaf van artikel 2 te schrappen, die redundant is ten opzichte van het voorgaande. Bovendien moet in de eerste paragraaf duidelijk worden gemaakt dat de burgemeester ook verantwoordelijk is voor de volksgezondheid.

Hij bedankt al zijn collega's die aan het debat hebben deelgenomen om ervoor te zorgen dat de tekst goed wordt begrepen. De uitwisselingen die in dit verband plaatsvinden, zullen worden opgetekend en kunnen dus door de toezichthoudende overheid in aanmerking worden genomen in geval van onjuiste interpretatie van de tekst.

Hij herinnert eraan dat er niet automatisch simultaanvertaling van de gemeenteraden wordt georganiseerd. Het bestaat wel in gemeenten zoals de Stad Brussel, maar veel gemeenten hebben niet de middelen om het te organiseren. Dit zou het onderwerp van een later debat kunnen zijn, maar is niet het onderwerp van deze ordonnantie. Hij geeft aan dat het iedereen vrij staat om een voorstel van ordonnantie in die zin in te dienen en dat een dergelijk voorstel zeker op de steun van bepaalde leden van de assemblee kan rekenen.

Wat betreft de beslissing om een virtuele vergadering te organiseren, benadrukt hij dat het een bevoegdheid is van de burgemeester die beslist over het bijeenroepen van de gemeenteraad en in zijn hoedanigheid van verantwoordelijke voor de verstoring van de openbare orde en de aantasting van de volksgezondheid die zich zou kunnen voordoen.

Wat betreft de concrete problemen die zich in de praktijk voordoen en die hem werden gemeld, lijkt het hem dat de niet-openbaarheid van de debatten echt problematisch is. Hij gaat ervan uit dat er geen beroep wordt aangetekend, maar het risico kan niet worden uitgesloten. Ook het houden van gemeenteraden in levende lijve of gedeeltelijk in levende lijve met een beperking van het publiek lijkt hem problematisch met het oog op de openbaarheid van de debatten die door de Nieuwe Gemeentewet wordt opgelegd. Het is aan de hoven en rechtbanken om de hoedanigheid van pandemie, urgentie en overmacht te beoordelen, waardoor de vergaderingen niet fysiek kunnen worden gehouden, om de afwezigheid van publiek en een virtuele aanwezigheid in deze debatten te rechtvaardigen.

Als antwoord op de vraag van mevrouw Lahssaini geeft hij toe dat de termijn voor de toezending van het voorstel van ordonnantie zeer kort is, maar de tekst was pas gisteravond in de Franse versie klaar en moest nog worden vertaald voordat hij vanmorgen aan het Parlement kon worden toegezonden. Gezien de beknoptheid van de tekst, die slechts één pagina lang is, lijkt het hem niet onoverkomelijk om deze binnen de termijn te analyseren, temeer daar, indien de stemming vandaag in de commissie plaatsvindt, de tekst pas morgen op de agenda van de plenaire vergadering wordt geplaatst, zodat de volksvertegenwoordigers nog steeds vrij zijn om voorstellen van amendementen in te dienen. Aangezien het Brusselse institutionele systeem slechts om de twee weken een vergadering toestaat, lijkt het hem overdreven om de bespreking uit te stellen tot de volgende

d'autant plus qu'il y a lieu de sécuriser ce texte par le truchement de sa publication au Moniteur belge.

En ce qui concerne le traitement des interpellations citoyennes, rien n'empêche que celui-ci se fasse lors de séances virtuelles du conseil communal. Pour beaucoup de communes, cela ne s'est pas fait lors de la première visioconférence, car c'était trop difficile à mettre en œuvre dans l'urgence, mais elles l'ont le plus souvent fait lors des réunions suivantes. Il ne voit rien, dans la Nouvelle loi communale – éventuellement adaptée par la proposition d'ordonnance –, qui s'opposerait au traitement des interpellations citoyennes par le biais d'un Conseil communal virtuel. Il s'agit clairement de prévoir la tenue normale d'un conseil communal à distance.

Pour ce qui concerne l'envoi électronique prévu à l'article 3 de la proposition, l'envoi des procès-verbaux de collègues est déjà une réalité dans la moitié des communes, alors que ce n'est pas expressément prévu dans la loi. Pour l'autre moitié des communes, les conseillers communaux doivent se déplacer à l'administration communale, ce qui contraint à la prise d'un rendez-vous, la mobilisation d'un fonctionnaire, et engendre des problèmes lorsque la commune doit organiser un conseil communal virtuel et qu'on ne peut plus se déplacer à la commune pour obtenir les informations requises. Il s'agit donc d'harmoniser l'envoi des procès-verbaux via la voie électronique. En ce qui concerne l'envoi des procès-verbaux par voie électronique, que l'on soit en situation de force majeure ou non, il semble que ce soit une manière économique et écologique de procéder, qui permet d'éviter de nombreuses impressions sur papier et de décharger les services communaux de cette tâche fastidieuse. Cela permet également d'améliorer les délais de prise de connaissance et d'accès à l'information tant pour les conseillers communaux que pour les citoyens.

Il rappelle, enfin, que les communes sont tenues de fournir une adresse électronique aux conseillers communaux, ce qui permet de veiller à ce que la convocation de l'ensemble des membres du Conseil soit effectuée correctement et permet de pallier les éventuelles carences de la poste en cas de pandémie.

III. Ajout d'un cosignataire

M. Christophe De Beukealer demande de pouvoir ajouter Mme Véronique LEFRANCQ à la liste des cosignataires de la proposition d'ordonnance. (*Assentiment*)

IV. Discussion des articles et votes

Article 1er

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 15 membres présents.

plenaire vergadering, temeer daar deze tekst pas geldig kan zijn na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Wat de behandeling van de interpellaties van burgers betreft, staat niets eraan in de weg dat dit tijdens virtuele vergaderingen van de gemeenteraad gebeurt. Voor veel gemeenten gebeurde dit niet tijdens de eerste videoconferentie, omdat het te moeilijk was om het overhaast te implementeren, maar zij hebben het meestal wel gedaan tijdens de volgende vergaderingen. Hij ziet niets in de Nieuwe Gemeentewet - eventueel aangepast door het voorstel van ordonnantie - dat de behandeling van de interpellaties van burgers door middel van een virtuele gemeenteraad in de weg zou staan. Het gaat duidelijk over het normaal houden van een gemeenteraad op afstand.

Wat de in artikel 3 van het voorstel bedoelde elektronische toezending betreft, is de toezending van de notulen van colleges reeds in de helft van de gemeenten een feit, hoewel dat niet uitdrukkelijk in de wet is voorzien. In de andere helft van de gemeenten moeten de gemeenteraadsleden zich naar het gemeentebestuur begeven, wat hen verplicht een afspraak te maken, een ambtenaar te mobiliseren en problemen veroorzaakt wanneer de gemeente een virtuele gemeenteraad moet organiseren en het niet meer mogelijk is zich naar de gemeente te begeven om de vereiste informatie te verkrijgen. Het is dus zaak de toezending van de notulen via elektronische weg te harmoniseren. Of het nu gaat om een geval van overmacht of niet, het elektronisch versturen van de notulen lijkt een economische en ecologische manier om dit te doen, die veel afdrucken op papier vermijdt en de gemeentelijke diensten ontlast van deze lastige taak. Het helpt ook om de termijnen te verbeteren om kennis te nemen van de informatie en om er toegang toe te krijgen, zowel voor de gemeenteraadsleden als voor de burgers.

Ten slotte herinnert hij eraan dat de gemeenten verplicht zijn een e-mailadres op te geven aan de gemeenteraadsleden, waardoor het mogelijk is erop toe te zien dat de bijeenroeping van alle leden van de Raad correct wordt uitgevoerd en eventuele tekortkomingen van de post in geval van een pandemie kunnen worden gecompenseerd.

III. Toevoeging van een medeondertekenaar

De heer Christophe De Beukelaer vraagt om mevrouw Véronique LEFRANCQ toe te voegen aan de lijst met medeondertekenaars van het voorstel van ordonnantie. (*Instemming*)

IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 15 aanwezige leden.

Article 2

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 2 est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

Article 3

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 3 est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

Article 4

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 4 est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

Article 5

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 5 est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

Article 6

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 6 est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

Article 7

Cet article ne suscite aucun commentaire.

Vote

L'article 7 est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

Artikel 2

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 2 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 3

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 3 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 4

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 4 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 5

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 5 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 6

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 6 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 7

Dit artikel lokt geen enkele commentaar uit.

Stemming

Artikel 7 wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

**V. Vote sur l'ensemble de la proposition
d'ordonnance**

L'ensemble de la proposition d'ordonnance est adopté par 13 voix et 2 abstentions.

– *Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.*

Le Rapporteur

Jamal IKAZBAN

Le Président

Guy VANHENGEL

**V. Stemming over het geheel
van het voorstel van ordonnantie**

Het geheel van het voorstel van ordonnantie wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteur

Jamal IKAZBAN

De Voorzitter

Guy VANHENGEL